

DISSERTATIO HEBRÆO-
PHILOLOGICA,

שְׁלֹשָׁה
הַטְעָמִים

SIVE

CONSECUTIONEM
ET MINISTERIUM SENSUS AC-
CENTUUM SACRI CODICIS HE-
BRÆI IDEALITER EXHIBENS:

quam

Suffragante Ampliſſ. Fac. Phil. in inclyto hoc,
quod ABOÆ est, Musarum Palladio,

PRÆSIDE

Viro Præclarissimo

M. SIMONE PAULINO,

Lingv. Hebr. & Græcæ Profess. celeberrimo,

Præceptore ac Promotore suo multis no-
minibus colendo.

Publicæ Sophorū συζητήσεσι modeste submittitis
CHRISTOPHORUS C. ALANUS.

In Auditorio Max. d. 10. Maji, An. 1687.

Impr. apud JOH. L. WALILUM A.T.

SACRÆ REG. MAJESTATIS
SENATORI,

SUPREMI REGII DICASTERII,

QVOD HOLMIÆ EST,

PRÆSIDI,

ET

ACADEMIÆ ABOENSIS

CANCELLARIO,

ILLUSTRISSIMO EXCELLENTISSIMOq̄

DOMINO,

DN. GUSTAVO

ADOLPHO

DE-LA-GARDIE,

COMITI DE Läcköb / ET Arensborg/

LIB: BARONI IN Eetholmen/

DOMINO IN Hapsal/ Helmet/ Hönen-

torp/ Kägelholm/ Magnusberg/

Marix-Daal ET Wänne-

garn/ &c. &c.

PATRONO SUO MAXIMO.

ILLUSTRISSE COMES
DOMINE GRATIOSISSE.

Ideris Augusti & felicis,
felicem ortum adunatis
congratulationibus, hoc
ipso momento, Finnicus
orbis personat, effusè ce-
lebrat, veneratur & amat, quo TUAM
CELGITUDINEM, sumus bonorum brabeu-
tes, ceu tutelarem meccœnatẽ suo ad Au-
ram eruditionis Palladio adplicasse, ve-
rè creditus est. Heic Corona eruditorũ,
heic Auditorum Cyclus, non in cubicu-
lis, & clausis foribus; Verum in Publico
de obsequii gloria contendunt: Qvam
ne vel mea tenuitas obstinato silentio
quasi imminuere videatur, audaciæ la-
xavit

xavit habenas, TUÆQ; CELCITUDINIS NO-
mini illustrissimo, præsentem hanc dif-
fertationem humili & submissa animi
devotione sacratum ivit. Admitte ergo
ILLUSTRISSIME DOMINE, hoc quaecun-
que animi devotissimi Symbolum. Nam
& illud in gloriam fore scio, si Plebejo-
rum quoq; clientum votis, affectibus-
que, aliquando cedat, eruditione, vir-
tute, consiliis, solide firmata eminen-
tia; scilicet, ut tanto PATRONO exultare,
sua solari fata, animos tenuitatis consci-
entiâ inter spem & metû attentos erige-
re, inque supplicantium exaudiendo-
rum fiduciam intendere, liceat iis quo-
rum in numerum se collocatum optat,
atq; sperat,

ILLUSTRISSIMÆ EXCELL: TUÆ

Devotissimus ac Humillimus
Cliens

CHRISTOPHORUS ALAMUS.

§. I.

SI verum est quod Rabbiorum
 sapientissimi monent: Per-
 fectionem cujusque ope-
 ris consistere in magnitudine u-
 tilitatis quæ ex eo percipitur:
 Utique in omnibus literis Palmarium
 salutari debet LINGVÆ HEBRÆÆ
 studium; Id enim hoc habet Mysteriorum, ut
 æque late se extendat ac ipsa V. T. Scri-
 ptura sacra. Sed heic non putandum
 omnia quæ in scriptura sunt materia-
 liter purè Theologica esse: Quædam
 enim Theologica sunt, quædam juridi-
 ca quædam Physica &c. Maxima au-
 tem hujus lingvæ vis se prodit circa
 cognoscibile Theologicum. Querit ali-
 cubi Vossius, An, si nullus superes-
 set codex Hebræus, actum esset
 de verbo Dei? Cui ex Patrum vete-
 rumque interpretum sententia solide
 respondet Wasmuth: Qui obturave-
 rit caput alicujus fontis; obturat
 & is qui hanc ignorat, quid enim Cæco co-
 lores conferunt) nonne eadem ope-

Lingvæ
 He-
 brææ
 vis in
 Theol.

2 rarivulis & puteis ejus omnibus
 aquam intertrahat. *Revera sub-
 lato aut deserto codice Hebraeo perit il-
 le VERITATIS FONDS ORIGINARIUS
 cujus Authentia animam & vitam
 prebet omnibus versionū rivulis. Hinc
 apparet eos admodum infelici sydere
 Theologica tractare qui pro Theologis
 Φιλοσόδοι & alienæ opinionis
 mancipia esse amant, satisque habent
 si interpretum duntaxat vestigijs in-
 herere possint. Sed tales dum crede-
 re quam judicare malunt, versat eos
 atq; precipitat traditus per manus
 error alienus, alienisq; exemplis tan-
 dem pereunt. Sed his quid immo-
 ror ἀδολοκία ἐστὶ τὰ φανερά λεγεῖν.*

§. II.

ICTO

Inst.
 Phys. p.
 17.

Deinde & eos hanc novisse oportet, qui
 à juris & Philosophia professione no-
 mē habent; Doctē n. pro more suo Sperl.
 ait Cōmunem scripturę librū esse,
 unde sua hauriūt Theologi, sua
 juris Consulti, sua Physici. Notum
 enim est multa adhuc ex lege Forensi
 Mosaica imperatoria auctoritate ex-
 cer-

cerpta vim legis apud nos quoque ob-
sinere. Vid. Osiand. in Grot.

3

§. 3.

Sed nec minus Philosophicis discursi-
bus hujus lingvæ ignorantia obstat
& officit. Non enim necesse ait Doct.
Calov. πορισ. 9. in Clas. subst. p. m. 181.
ut omnia corpora lumine natu-
ræ constent, omne vero quod est
vel in scriptura vel in natura re-
præsentari debet. Exempli loco sint
Aqua ἐπεράνοιοι, de quibus è libro na-
turæ nihil prorsus constat unde nequit de
his differere, quem sana explicatio vo-
cum AL PENE-RAKIA SCHAMAIM, qua
voce duplices quidam aquas innui
volunt, lateat. Quare tot tantaque
capita, quæ lingvæ hanc Protoplasto-
rū, summa ejus utilitate lactata scriptis
suis illustrare aggressi sunt, operam mi-
nime perdidisse putantur: nã habuere sa-
nè quod mirati sunt. Robur autem
ingens subtilitasque summa etiam in
Accentibus est sita, quorum ratio ha-
Etenus magna ex parte incerta, in-
star inexplicabilis Labyrinthi fuit, Do-

Philo-
sopho

Robur
in ac,
centib9

A2

nec

nec rem ceu domesticam ingenio omnino
 que verè Dadaleo Vir ἑβραϊκότατος
 D. Wasmuth. præ aliis feliciter arri-
 puit, & perfecit. Nunc vero quod
 materiem hanc mei quoq; ingenii co-
 sculam esse volui, non eo sine factum
 ut aliorum labore summo partam glo-
 riam in me transmoverem, quod de
 Thrasone suo Gnato pronunciavit apud
 Comicum. Non eo inquam sine; sed
 ut ad aliqualem Thematibus hujus, ut
 & sui ipsius cognitionem ἀγνοία δετρα-
 ἔτα animus mihi deducatur. De cetero
 autem mecum hoc ipsum reputo, quam
 difficile sit post Roscium in orche-
 stra placere & danum ἡλίε καίον-
 τοσ λύχρον ἀπλεν. Processus autem talis
 fere οἰκονομία erit: ut primo de
 natura & usu Accentuum genuino apud
 Hebræos; Deinde de ipsa applicatione
 accentuum quam accentuationem s. con-
 secutionem quoq; vocant; Tertio conse-
 ctariis sive Quaestionibus quibusdam
 controversis Cognatisq;, animus sit
 differere. Sit itaq; auspicijs Altissimi.

Scopus
 tracta-
 tionis

MEM.

παρασκευασικόν,

De termini Accentus ὀνομασολογία ἔπραγμασολογία, ἔμα circa ea eam notanda.

§. I.

Platonici dicti memor, primam semper quæstionem esse de verbis etsi potior sit de rebus, statim ê tractationis frontispicio vocis ἔτυμον aggredior. Apud Rabbinos vox TAAM notione accentus venit, cujus duos significatus notarunt Lexicographi. Aut enim saporem denotat, habeturq; Num: ii: 8. ubi de Man dicitur quod fuerit TAM ò CETAAM LESCHAD HASCHAMEN Sapor ejus sicut sapor humoris ex oleo. Aut 2:do Sensus rationisq; notionem involvit, ut illud Aben Esræ HAIBHRIM ISCHMERU HATTEAMIM VELO HAMMILÓTH id est Hebræi observant sensum non verba, Conf. Ps. ii9. 66.

Accentus
quid
Hebræis.

§. II.

usus I.
Etymo-
logicus

Inf. Pa-
rag. 7.
m 1.

εὐφω-
νία.

Prior significatio accentuum usum circa voces singulas involvit, qui Etymologicus dicitur: nullum enim palato nectar suavius dari potest: quã ex accentuum collatione & ministerio propullulã auribus εὐφωνία. Accentibus quidẽ ratione officii sui primarii distinctivi scil. consideratis, nulla toni cura est; perindeq; fuerit, an in hunc finem accentum quis adhibeat Hebraice scribendo, an vero lineam tantum rectã syllabis acutis subscriptam. Non enim ut apud Græcos alius præ alio Accentus magis acuit, sed id accentus faciunt quasi occasionaliter, & secundario quod infra pluribus in re simili, ubi de officio accentuum Musico agimus, patebit. Quod vero ad εὐφωνίαν, notum est insignem eam tum in hactum aliis lingvis utilitatem sapere, nec enim ait Vossius, bene loquitur, qui in
pro-

pronunciando, aut producenda corripit, aut corripienda producit. Euphonias autem studiosissimos hebræos semper fuisse probant inter alia solennes istæ vocalium alternationes de quibus Wasmuth. Gram: p. 202. seqq. ut & mutationes ob accentus majoris cum primis distinctionis, quasi huc respexisse videatur Rhetorum Romanorum mellitissimus, qui *sententiam sonoro finiendam vocabulo praecepit* id enim faciunt Hebræi dum pro- & ∴ sonorum illud ∴ sufficiunt.

§. III.

Sed, ut ad rem redeam, ultro succedit significatum posterior, quod haud obscure, ni fallor, verum & naturalem accentuum usum prodit, QUI SENSUALIS quoque five ἐμπνευλικός audit: De hoc ita loquitur sapiens AbenE-
Quaecunque expositio non fuerit juxta rationem accentuum, nec acqui

II. usus
ἐμπνευ-
λικός.

escito ei, neque audias eam. Et sic Calonymus: qui *hos recte intelligeret non egeret expositione alia.* Sed fidei haud parum lucisque huic rei fœneratur, aliarum linguarum Collatio; Cum enim vel sermo latinus sine interpunctione evadat obscurus & ambiguus, unde illa verborum Christi depravatio; Amen dico tibi hodie, mecum eris in Paradiso, nimirum aliquando, ne scilicet Purgatorium subitus iste Cœli incola extingveret. Quanto magis hoc in textu Hebræo usū venire posset, qui non uno nomine Amphiboliis quandoq; obnoxius esse videtur; Casus enim diversarum terminationū Hebræi non habent sed ē structura sermonis, præcipuè e cohærentia aut separatione vocum per accentus judicandi sunt. Præprimis verò ubi status absolutus pro constructo ponitur. Conf. Es. 42: v. 25. Prov. 22. 21. Et contra ubi

casum
disting-
vunt
Accent-
sus.

vox quæ conspicitur in statu regiminis, stat pro absoluto; & in aliis innumeris ubi ne minimum quidem variati casus Argumentum conspici potest, nisi per accentus. Unde vulgatus etiam de *προσολοκλισία* naturali in tribus Noachi filiis error, quando ex Gen: 10. 21. Japhetum natu minimum fuisse probant: cum quibus facit & alia recepta versio. At refutante eum accentuationis dictamine; nam quo minus veritas frater Japheti major, obstat accentus Conjunctivus *merca* in IEPHET, qui hoc sensu ibi locum habere nequit, cum nexum syntacticiū præsupponat oportet, qui heic nullus. Sed dabitur forte de his inferius quoque dicendi occasio.

§: IV.

Græcis notante Wasmuth p. Vind: 220 Accentus *θέσεις* vocantur, vocabulo satis commodo. Nam in hoc potissimum utilitatis eorum cardo vertitur, ut voces

Triga
Noachi
darum

Accen-
tus
quid
Græcis

10 per intervalla deponant, quo spiritus longa dictione fatigatus, vires suas per spatia decreta resumat, & sine quasi via sensuum & lumina dictionum, qui sic Lectores dociles faciunt, tanquam si clarissimis expositoribus imbuantur. Unde Athnach requiem & respirationem quandam audit quasi a rad. NUAHH requiescere, quod is maximæ distinctionis signum intra versum profanicum sit. §. V.

Latinis
Accen-
rus
quid.
Buxtorf
lex Bib.
p. 444.
& 924.

Denique Accentus nomen quod Latini adhuc retinent ab accinendo dici neminem latere puto, quo sensu Hebræis quoque NEGINOTH dicuntur, quæ vox musicam pulsationem & modulationem notat. Hæc autem explicatio An & quomodo nostro instituto faveat nunc quoque paucis, B. L: Venia dispiciendum erit. Notum quidem est Scripturam Sacram, imprimis vero Psalmos Davidis, certis Melodiis accommodatos, decantatosque a Judai-

â Judaica Ecclesia fuisse, tum ex II.
Esra cap. 3. II tum etiam variis
Psalmorum inscriptionibus quæ
תִּנְנוֹת נְגִינוֹת NEGINOTH sive instrumento-
rum Musicalium mentionem fa-
ciunt manifestum est, quorum
rationem qui curiosior aliquanto
esse velit habeat a Clariss. D. Peiff:
in Dub. Vex. pag. m. 559. seqq.

§. VI.

Qualis autem fuit ista modu- De Mu-
lato? Multis olim Clarissimis si a
auctoribus persuasum Musicam Hebr.
Hebræorum ex accentuatione æ- opinio-
stimatam: Cantasse eos secun- falsa.
dum Accentus, & quidem ita ut
Accentus exprimerent sonos for-
maliter, tum in ascensionibus â
gravi sono in acutum, tum vice
versa, idque juxta valorem hujus
& illius Accentus: quasi præci-
pue eo fine data sit accentuatio
Biblica UT RElevet MI ferum
fA tum SOL itosque LA bores.
Unde ista Bohlij *quærela: hac ars*
fuit Satana, ut arceret Christianos. â

Conz

Constructionis vera scrutinio S. a S. a;
 quando pervasit *Accentus, ut Musi-*
cales notas; Judæis relinquendos esse.
 Sed quanto debiliore talo stet
 figmentum hoc de Musica Judæ-
 orum, tanto quoque minori ver-
 borum apparatu resolvi atque
 confutari potest. Et cum primis
 ab absurdo Argumentando: si
 scilicet *ἰσφωνίας* studiosissimi sint
 Hebræi, quod sup. etiam a nobis
 evictum, utique â tali con-
 fusione quam hujusmodi Musi-
 ca consiliaret alienissimi esse de-
 bent. Quid autem nisi confusio
 esset cum singularem cuiq; ac-
 centui clavem assignantes alii
 tremulum alii fractum, fortem
 alii, pars submissum inversumq;
 &c. sonum extorqueant, Argu-
 mentisque in universum omni-
 bus tum jubilatoriis tum eju-
 toriis cantus eosdem tribuant;
 Constans enim & perpetua est
 accentuationis harmonia tam in
 Profais quam Metricis libris,
 tam

eam in textibus threnodiis ac jubilatōriis pro æquali nimirum distinctionum & Conjunctionum sede. Ceu infr. Memb. 2. pluribus expeditum damus.

§. VII.

Maxime vero probabile videtur Judicium eorum, qui tum demum accentus ab accinendo *Musicæ* putant sine absurditate & Læsione *Hebr.* Majestatis eorum dici, si ea *ratio.* tantum ratione cantus ex accentuatione metiantur, ut quidem non hanc vel illam clavem ex hoc vel ex illo accentu profluentem, sed moderationem, Pausâque quæ silentii moram in musicis designat heic sibi promittant. Commodè autem via alia fieri cantus nequit, nam ex observatione Puncti, Coli, comatis & distinctionis cujuslibet minutissimæ sciri oportet, quando intendenda syllaba, vel remittenda, quamdiu continuandus sonus, aut etiam silentium interponen-

14 ponendum; Ne forte istud: κλώ-
τειν τὰ ἀσύκλωσα, vere locum
inveniat.

§. VIII

Melo-
dia du-
plex.

Comprobavit se præterea mul-
tis distinctio Melodiæ s. modu-
lationis ejus quæ conceptibus ad-
scribitur, & illius quæ aurium
voluptatem tantum respicit.
Non tam hanc quam illam can-
toribus istis accentus Commen-
dant, juxta illud

*Non vox sed votum non Musica cor-
dula sed Cor,
Non clamans sed amans cantat
in aure Dei*

Ratio autem hujus Melodiæ hæc
est, quod tum cantans, tum au-
diens, varietate sensuum & ar-
gumentorum, quam demonstrant
Accentus, varie afficiantur;
cantus hujusmodi a quibusdã ora-
tori9, vocatur ea propter, quod vi-
vã quasi Oratoris vocem, his no-
tis Accentibus scil subtiliter ex-
pres-

pressam & cum re ipsa conveni- 15
entem proferri audiant.

§. IX.

Summa autem eorum que ha-
tenus de Accentibus dicta sunt, Ipsa
eo nunc redit, ut perfecta tan- Accen-
dem Definitio haberi pos- tuum
sit, quæ Wasmutho ferme talis Defini-
est. Accentus Hebræorum est tio.
signum seu notio Grammatica,
sensualem nexum periodi diri-
gens, Syllabasque convenienti
elevatione & depressione mo-
derans.

§. X.

Juxta Conceptum Conveni- Capelli
entiae in data definitione Cappel- circa
lianum de Accentibus errorem, Accen-
in mille unum, notamus. Is, ac- tus er-
centus, Apinas & tricas & si quid cor.)
vilius illis, nominat, finemque
primarium esse dicit ut Perfecta
ratio Grammaticorum sibi Con-
staret. Nos vero Accentus si-
gna Grammaticalia cum Philol.
præstantissimis nominantes, ali-
ter

16 ter explicatum; intellectumque volumus. Latuit, ut videtur, Capellum vera Grammaticæ Hebrææ

Gram.
hebrææ
& aliarum
ratio.

D. Cal.
Nool.
p. 109.

Bœcl.
differt.
de ling.
lat. p. 35.

Lips.

Accent.
שׁוּב
פְּנֵי
שׁוּב

ratio, Dum tantam putavit Grammaticorum auctoritatem esse, ut rem tam nobilem proprio ductu ausuque audeant aggredi & fingere. Notum enim est Axioma quod D. Calov. in Nool. habet, Grammatica dirigenda ad bonos Auctores, non vero auctores examinandi e Grammaticis: Auctorem vero hæc lingua authenticum, præter Scripturæ Sacræ, non habet. Scribit Bœclerus de latina lingua, nihil debere poni, nisi quod boni Auctoris exemplo sit suffultum. Et Lipsius Allegante D. Calov. l. c. probum & rectum esse, ait, id, quod prisca illa ætas scripsit etsi grammaticorum cohorti, aut non lectum, aut neglectum. Quod autem De *שׁוּב פְּנֵי שׁוּב* accentuum Capellus & alii dubitent, ridiculum esse, præter ea que jam jam addu

adduximus, unicum adhuc quod 17
palmarium est, asseverat. Quod
forma significationis sententiarum
Accentibus ut vocum vocalibus,
jure meritoque tribuatur. Conf.
Wasmuth. Vindic. Hebr. par. i.
Sect. 4.

MEMBRUM SECUNDUM;

*Quæ ratio Consecutionis Accen-
tuum?*

§. I.

Sicut nobilitatis, ita etiam pa-
lestræ plena materia semper
habita est naturalis consecutio
accentuum; juxta illud: difficilia
quæ pulchra. Consecutio autem
nihil aliud est quam accentuum har-
monia quædam siue tenor æqua-
bilis, quo semper & ubique sine
ulla instantia aut Contrario E-
xemplo, in recurrente eodem aut
simili vocum positu, iidem aut
similes *αναλόγως* recurrunt accen-
tus. Wasmuth: Vindic. Hebr:
part. i. cap. i. Sect: IV. Hinc du-
B plicem

Conse-
cutio-
nis de-
scriptio

18
qvot u-
plex

Metru
proprie
dictum
heic
nullum

plicem Accentuationis rationem a Sp. Sancto in codice Hebræo observatam fuisse patet, quoque posito fundamento, distinctio librorum in Prosaicos & Metricos accepta atque probata fuit. Quæ, accedente benigniore interpretatione facile tolerari potest, ceu infr. par. 2. patebit, suspecti autem sunt termini, multisque in sequiorem partem trahuntur. Duplici autem via quidam præsertim aggressi sunt probare Metron proprie sic dictum, tale nimirum quod, à syllabarum numero, quantitate sive natura vocalium hodie æstimari solet, in quibusdam Libb. Bibl. Psalmis Prov: & Jobo, dari, indeque metricos eosdem denominari. i. via inductionis exemplorum, quæ Carmina Metrico-Rythmica repræsentant. E. g. Ps. 106. 5. Ps. 116. 7. Job. 31. 4. Prov. 24. v. 19. vel 2. Hypothetice, Carmina nimirum Metrica ex difficultate digno-

dignoscendi non statim negari
posse, eodemque modo metra
heic se habere ac apud Comicos,
imprimis vero Terentium, cu-
jus, ceu apud priscos quoq; per-
svasum multis fuerit, fabulis nul-
lam inesse Carminum legem,
quod tamen falsum est Conf. Te-
xtor. Profod: l. III. Sed Ridicu-
la est, quod ad prius, a parti-
culari argumentatio juxta illud:
μία χελιδὼν ἕαρ μὴ ποιεῖ: Deinde
distingvimus inter ea quæ per se
& de industria fiunt, & ea quæ fi-
unt præter intentionem prima-
riam ex quodam quasi incidenti.
licet enim in locis citatis *μετρίκων*
π̄ reperiatur id tamen præter in-
stitutum primarium Scriptoris
factum est. Unde nec posterius
Arg: aliquid probare potest, cum
Comicorum ista a Communi le-
ge deviatio ut extraordinaria
& rarior, in Sacro vero codice
ut perpetua cenceatur.

19
refellū-
tur Ar-
gum:
Con-
traria

I.

II.

Pro determinanda veritate di-
 stinguendum est inter Carmen
 dupl. *ἐν πλάτει, & καὶ ἀκριβειαν* sum-
 confide ptum, non enim omne carmen
 ratur. seu canticum necessariò præsup-
 ponit metrum aut etiam Ryth-
 mum, quasi impossibile sit id can-
 tando proferre, quod secundum
 leges Poeseos non sit dimensum;
 Cantica habemus Ecclesiastica,
 Mariæ, Ambrosij, Puer natus in
 Behlehem &c. quæ tamen metri-
 cè *ἀκριβῶς* scripta non sunt, sed ita
 tantum adaptata & disposita, ut
 cantari possint: Talia Carmina,
 libri vulgo metrici dicti habere
 possunt. Causam vero, rationemq̃
 appellationis, in singulari Sty-
 lo in his libris usurpato tutius
 collocam⁹, quem Characterem quod-
 dam Poetico animatum sobriè
 autumant eruditi. Nam & Re-
 ctè Grammaticus quidam ad So-
 phocle allegante alicubi Heinſio
 ἠθικῆ τῆτο μέγιστον, ait, ἐν ποιητικῆ δηλῶν
 ἠθος

Cur
 dicantur Me-
 trici.
 Oratio
 ἠθικῆ

ἦθος. Horum autem libb. oratio 21
 non *ἠθικῆ* modo sive morata est v. Boecl.
 sed & *παρθενικῆ*: Qui novit quid dissert.
 sit *ἐν ἡθεί γραφῆν*, innumeras fere de lin.
 occurrentes descriptiones in iis- lat:
 dem non sine admiratione per-
 volvet. *Πάθος* inter alia ipsa sen-
 tentiarum brevitatis haud obscu- *παρθενικῆ*
 re indicat, *δεινότερον* namq; τὸ βρα- κη.
χύ, & ut telum breve sed acu-
 tum magis ferit; ita breve sed
 argutum responsum ait Loccen.
 not: in Epamin: Et in cæteris ea
 propter hos ab aliis diversa ac-
 centuatione distingvere voluit
 Spir. Sanct. Hoc tamen notan-
 dum Accentuationem metricam
 non esse de formali ratione prin-
 cipali eorum, quæ supra causam
 ejus fecimus. cantus nimirum,
 sive orationis aut styli, ita scilicet
 quasi impossibile sit libris metri-
 cis accentus abstrahere, profai-
 cosque substituere, quod tamen
 factum videmus in Cantico Can-
 ticorum, Moyſis, Heroum, &

22 Psal. 18. 2. Sam. 22. accentuatione
prosaica recensito. &c.

§.III.

Conse-
cutio-
nis fun-
damen-
tum.

Unde porro patet, differen-
tiam inter accentuationem pro-
saicam & Metricam esse tantum
accidentalem quod Conferenti
præter loca citata, Psalm. 105.
cum 1. Chor. 16. 25. ad oculum
patet quorum alter è libro Pro-
saico alter è Metrico, quamvis di-
versos habeant accentus, easdem
tamen servant distinctionum &
Conjunctionum sedes. Nam pe-
dem utraq; figit sive in Princi-
piis istis Grammaticis quæ con-
structiones & nexus syntactici
vocantur: sive etiam in dicta-
mine quodam rationis ratiocina-
tæ seu Logico, quo potissimum
metiri debemus propositionis ali-
cujus quantitatē & differentiã, ac-
centuumq; infallibilem consecutionē.
Definiunt quidem accentus,
quibus in vocibus sedes vel di-
stinctionis vel conjunctionis sit
consti-

constituenda sed indefinitè, sine
 ulla dimensione similis certæque
 ubiq; quantitatis & valoris unius
 ejusdemq; ubiq; accent⁹. Indiffe-
 renter enim se habent omnes ac-
 centus distinctivi ad cunjusli-
 bet valoris, Puncti, Coli, semico-
 li, Comatis &c. proportionem.
 Statam quandam ac certam cui-
 que accentui pro dignitate sua,
 communis opinio, ut Eg. Sillu-
 ko Punctum, Athnacho Colon,
 Sægoltæ semicolon &c. adsigna-
 vit. Sed falsum, id procul du-
 bio esse ipsa textus applicatio
 probat. Allegari potest locus 2.
 Sam: 17. ubi per vers. 28. 29. 30.
 unica tantum proposito se exten-
 dit, unde in vers. 29. Silluk vel se-
 micomatis valore contentus ef-
 se tenetur conf. Gen. 1. 1. ubi &
 Athnach. simili valore venit.

§. IV.

Qui autem à priori; nam ista
 accentuum signa à posteriori tan-
 tum hoc faciunt; valoris & quan-
 titatis

Accen-
 tuum
 indiffe-
 rentia

24 titatis imprisq̄ sensus investiga-
tor esse velit, naturam subjecti
& prædicati Propositionis in-
dagare debet, offendetque secun-
dum dictamen logicum, majore-
m semper distinctionem intra
propositionem esse, ubi subje-
ctum contradistinguitur Præ-
dicato & Contra. Heic tamen
sciendum contradistinctionem
non impediri Grammatica con-
structione vocis. Nam Conti-
nuæ constructionis propositio da-
ri quidem potest, ast ob accurat-
issimam Hebræorum distinguen-
di rationem, qui semicomma e-
tiam in multas partes secant; duæ
voces per servum actu talem
nunquam copulantur. Quod sic
Grammaticè constructum est per
accentum vero distinctum, illud
Semicomatis significationem obti-
net. *Coma* vero ibi ponendum,
ubi propositio simplex desinit;
Et

Dist. va-
rietas

Et *Colon* in termino propositionis compositæ, talis autem dicitur, quæ plures propositiones continet. Punctum vero, ubi ita incidit, ut duæ aut plures propositiones versum claudunt. Hæ autem omnes distinctiones cognati vel discreti Argumenti, jam majores jam minores æstimari debent.

§. V.

Excipere vero heic commode quis possit: Si ex natura vocum atque propositionum sive conjungendarum sive separandarum metiri velis accentus, sequitur quod vix & ne vix quidem sensum genuinum propositionum Sacr. Script: quem ab accentibus, ceu fonte limpidissimo emanare hætenus evictum fuit) assequi possimus, cum constructionū aut etiam Propositionū sensus sine accentuū opera nequeat liquido quãdoq; erui, imprimis ubi duæ reperiuntur voces omni casu ũ di-

Object.
duplex

scri:

26 scrimine carentes, nullumq; signum mutationum puuctorum admittentes, E. g. J E H O V A S C H A L O M exponi potest Dominus pacis, Dominus pax, Dominus pacem &c. Resp. Duo

Resp.

proponit objectio I. Naturam sive habitudinem vocum ad se invicem II. propositionum naturam, unde etiam valor accentuum in indifferentem & definitum distinguvi solet. Quod ad prius, dico

Ad I.

Constructiones Grammaticas, non magis esse mensuram quantitatis accentuum quam Axioma quoddam philosophicum, veritatis fundamentaliter in natura præsentatæ mensura dici potest. De quo superius part. I. parag. 10. Quod ad posterius sciendum

Ad II.

neque accentus esse mensuram propositionum, sed & eos iterum e natura Propositionis mensurari. Nam a nostra ignorantia ad rei negationem non valet conseq. Loquimur

jam

jam præsertim de Accentuationis negotio fundamentaliter, & quatenus radicatum fuit in intellectu Amanuensium *θεωπνεύτων*. cujus respectu Principia hæcceologica præsupponit Accentuatio quod etiam analogice in noëmatibus quibuscunque aliis confirmari potest. Nos vero in demonstratione distinctionum à posteriori eo tantum acquiescimus, ut ope hujus viam ad immediatam affectemus.

§. VI.

Quod denique ad legem istam ordinemque perpetuæ infallibilitatis quem servant in sua republica Accentus, attinet, improba codicis Hebræi lectio satis abunde dat atque docet; Nam ut alibi, ita & heic, & imperare & imperata facere, naturale est, observatis modo Anomalix & Absentix conditionibus, dum *distinctivus minor pro servo, servi pro distinctivis, subdistinctivi*
majo.

28 *majores pro minoribus* &c. ponuntur. Item *Athnach, Merka maphachatus* & *Sakepkaton* vei sibus exulant. Quæ omnia partim deformitatis, partim incertæ, suspectæque fidei Argumenta multis visa fuerunt; sed de his consuli in cæteris potest Inst. Acc. Wasmuth. Buxtorfij Thesaur: l. I. c. 5. August. Pfeiff. Manuct. ad accent. &c. Nobis hac vice sufficiat cum Xenophonte, unde hauriant, locum ostendere: *Causas tot exceptionum mirari quam rimari præstat; cum talis accentuum οικονομία ipsi comoda videbatur, qui MERUCHO HU KIBBETZAM spiritu suo ipse congregavit eos. Esai. 34.16.*

MEMBRUM TERTIUM,

Confectaria sive quæstiones Hebræo-Philologicas complectens.

QVÆST. I.

An Christo & Apostolis lingua Hebræa fuerit vernacula?

§. I.

Negativam quæstionis confirmaturi, ad tres linguæ Hebrææ ætates quibus, ut reliqua omnia, enata stetit, defloruit tandemque occubuit, dispiciemus; Prima per quam plurima & numerosa secula, ad captivitatem usque Babylonicam, duravit, per quod tempus licet varia & anticipati fortuna luctata erat, floruit tamen apud Hebræos mansitque vernacula, integra atque incorrupta nec tempore servitutis Ægypticæ tabem aliquam contrahere potuit; Nam Tria, juxta Rabiniorum illud tritum, in Ægypto non mutarunt, Israelitæ, *vestimenta nomina & linguam*. Ut ut non nullæ reperiantur in textu, etiam ante Captivitatem Babyl. exarato, voces exoticæ ut E. g. *Chaldaice* Gen. 31. 47. Ps. 2. 12. Prov. 31. 2. de quib. Conf. Calov. crit. sacr. pag. 82 & 84. *Arabice* quoque vestigia vel in unica ista vo-

Lingvæ
Sanctæ
status
tres

I. iv a. g.
μν

sta voce **ELOACH** apparere aut
 mat non nemo; Nec desunt, qui
 etiã vocabula Græca in codice He-
 bræo demonstrare volunt, quæ
 quidem non ante, sed in ipsa ca-
 ptivitate usurpata ajunt Dan: 3. 5.
 Efr. 2. 69. vid. Cal. II. cit. Imò
 & Latinæ lingvæ vestigia in vo-
 ce **NUGE** Soph. 3. 18. dari asseve-
 rat Hieronymus, *nugas* interpre-
 tans; Sed *nugas* procul dubio fa-
 pit sententia ista: notum enim est
 vocem esse à rad. **JAGA** mœstus
 fuit, quæ in partic: Niphal sin-
 gulari ratione pro *Colem* habet
Schurek.

§. II.

Hæ, inquam, voces exoticæ
 & peregrinæ, lingvam primige-
 geniam de statu suo illibato, non
 adhuc deturbare possunt; siqui-
 dem eæ alium in finem, Scil. vel pro
 ratione rei vel personæ substratæ
 vel etiam ex usu lingvæ insertæ
 sint,

fint, de quibus agere nostri nunc 31
instituti non est, sed tantum in-
vestigare terminum inclinatae &
abrogatae lingvæ, quatenus ni-
mirum in individuis radicatur
non vero quatenus in codice Sa-
cro existit, cujus respectu ne mini-
mum quidem Iota perituum,
veritas testatur. Illo itaque sen-
su secundus est Hebraismi incli-
nati status, qui cum ipsa cepit
Captivitate Babylonica, ubi πα-
ρακμην, & pristini vigoris dimi-
nutionem non minimam exper-
tam fuisse, subit asserere, & i-
ta quidem, ut Chaldaïsmis obru-
ta, in aliam linguam declinare
non nihil videretur, mansit ni-
hilominus vernacula quod ex
Prophetarum qui post captivita-
tem Babylonicam florere, con-
cionibus certum est.

§. III.

Status vero tertius sive *καθαί-
ρέσεως* tunc insinuare sese cepit,
ubi

Status
secun-
dus de-
flora-
tionis.

ubi succedentibus, post captivitatem istam temporibus, (verba sunt Clariss. Pfeifferi Dub. vex: part:2. pag. m. 212.) cum Judæi Syro Græcorum Belis impeterentur, usu lingvæ Hebrææ in familiari sermone penitus obliterato, orta est quedam lingvæ inter eos, nec pure Chaldaica, nec pure Syriaca, quam proinde Chaldaeo-Syram non injuria appellamus; Hæc ille. Hæc autem lingvæ Christo, Apostolis, Judæisque tunc temporis fertur fuisse vernacula, dicitur quæ alias Hierosolymitana, ut & Galilæa, nam differunt inter se tantum ut dialecti; non diversæ lingvæ, sed diversi unius lingvæ modi sunt, unde & Galilæa Div. Petrum Hierosolymitanis prodidit.

§. IV.

Pro
Hebr.
verna-
cula
ratio-
nes. i

Qui vero pro Hebræa Christi vernacula pugnant, Primo quod non titulus modo crucis; sed & quedam nomina propria in N. T. *ἰβραϊστὶ* exarata fuisse dicantur,
ex

ex Joh. 19:13,17. Secundo quia mos
 obtinuit Mosen siugulis Sabbatis
 populo prælegi, Act. 15: 21. *Tertio*
 quod Christus quoque Esaiam E-
 braicè allegasse legatur Luc. 4:
 18: 1. Resp. Hæc tamen argumenta
 tanti ponderis non sunt, ut statu-
 minare qveant præconceptam o-
 pinionem. Nam qvoad *primum*,
 etsi nomina illa dicantur Hebrai-
 ca, tamē non sunt sumta voce, stri-
 ctè & insignificatu proprio: siqui-
 dem per εβραϊστί apud Evangeli-
 stas non idigitatur lingua Hebrai-
 ca priscis temporibus usitata qua
 tradita sunt λόγια Ἰησους, verum
 illa in quas lingua sancta sequio-
 ribus temporibus declinavit.

§. V.

Ad rationes vero secundam &
 Tertiam dicendum licet Salva-
 tor verba textus explicanda, sive
 pro more sive emphasis causa sive
 quosdam intelligentes ex textu
 Hebraico prælegerit; Nam sermo-
 nem hebræum quibusdam fami-
 lia-

liarem fuisse, ut etiam Græcum non imus inficias, ut ut negemus fuisse vernaculum; Explicationem tamen & applicationem adjecisse lingua Hierosolymitana, aut alia populo intelligibili, dubium non est. Ast neq; hic Clariff: Leusdenii ratio contemnēda, qua verisimile esse statuit, *Christum legisse textum è Paraphrasi Chaldaica; quia verba ea quæ ibi citantur, nec cum textu Hebræo ad litteram conveniunt, nec cum versione 70 virali.* Quod vero Christi allegationes attinet, terminis easdem aliquando angustioribus circūscribere videtur. Licet ea quæ à Salvatore nostro ex V. T. allegantur, neq; cum textu Hebræo neq; 70 virali Græco qua voces ex asse cōveniāt, inde tamen vix sequitur Christum legem citando, ad paraphrasin Chaldaicam refugisse, Non enim semper ad verbum, sed sæpe ad sensum allegantur V. T. dicta. Alicubi neq; ad versionem istam, neq;

ver-

Philos:
Hebræo
mixt.
p. 34.

verba textus se alligavit Spirit. San: 35
sed sensum novis verbis expressit
optimus ipse suorum verborum
interpres, nihil ergo repugnat,
quin textum hunc Es. 61. v. 1, 2, lin-
gua originali allegaverit, suam ve-
ro post obrudem populum adhi-
buerit ἐξηγησίῳ. Sed heic per me
licet cuiq; suo abundare sensu.

QVÆST. 2. *Utrum vox CHARI Ps. 22. 17.
exponi debeat per nomen, sicut leo, An
per verbum transfoderunt?*

§. II.

Tot de hac voce sententiæ quot
capita sunt, Quidam expo-
nunt vocem per CAPH similitud:
& ARI leo, in quibus est, ipse Bux-
torfius & Leusden, repetendo ver-
bum præcedens HIKKIPHUNI sed
eidem adsignando significatio-
nem illam quam habet, dum est
a prima radic: NUN sc. perfodit,
Job: 19. 26. sicq; reddunt: Cir-
cumdederunt me canes; cœtus
malignantium perforarunt instar
leonis manus meas & pedes meos;
Com-

Cōmuniō autem & tutior, quip-
 pe quæ quam plurimorum inter-
 pretum calculo approbata est ex-
 positio per transfoderunt, negle-
 cta penitus leonis mentione, sed &
 heic varij variê se expediunt. D.
 Gesnerus Cōment: in h. l. Fridlib:
 & alii, punctum addunt, leguntq;
 CAARE quasi sit in statu regiminis
 cum T sere ablato MEM finali, & in-
 sero ALEPH Epenthet: sicq; expo-
 ni docent: *perforantes manuum pe-
 dumq;* Quæ opinio duplici cum pri-
 mis absurditate laborat. *Prima*, ne-
 gari vocalium à u. *דעס'יא* divinam;
 si enim licet Vocales pro placito
 mutare, utiq; litteris coæva non
 sunt. Deinde accentuationis natu-
 ræ contrariatur. est enim in voce
 CAARI Distinctivus Archidux Re-
 bhia Gereschatus, qui immediatū
 regimen status constructi indubi-
 tanter negat. nam, ut Wamuth.
 Acc. pag: 32. ait, hoc regimen sem-
 per majorem nexum habet cum
 voce sequente quam cum præce-
 den-

dente, estq; perpetua observatio 37
ista, nec ullam exceptionem nisi
post particulam LO admittit.

§. II.

Proprius vero ad veritatem accede-
re videntur, qui vocem CAARI in Partici-
pio *Plurali*, à rad. in usitata CUR consti-
tuunt, loco CAARIM; nota autem est A-
pocope terminationis pluralis MEM in
quibusdam vocibus; ALEPH vero illud
Epentheticum est quod heic incidit post
vocale longam quieti suæ homogene-
am, Wasmuth. Gram. Hebr. p. 72. Atq;
sic recte versus exponitur: Cœtus mali-
gnorum circumvenerunt me, fodientes
manus meas & pedes meos; Quæ inter-
pretatio consecutioni quoq; accentuum
exacte respondet; nam licet constructio
Syntactica inter, *fodientes manus meas*
requireret accentum conjunctivum; ta-
men cum non plane eadem constructio-
ne respectus fiat utriusq; ad primam; ita
enim in accentuum negotio ditionis vox
ultima vocatur; utiq; recte distinctivum
accentum vox CAARI habet; ὁμόςηφος
in hac controversia nobis est Cla-
riss. Pfeiff. Diff. De voce CAARI.

*Sen-
ten-
tia
vera*

Δὲ Ζα/ ἐν ὁψίσοις θεῶν.

Εἰς τὴν τῆς Φιλοπονίας καὶ ἀκριβείας πολλῆς
Διατριβῆν, τῆ τῆς παιδείας καὶ κα-
λοκαγαθίας ἀληθῶς τετυ-
χηκότος,

Κυρ. ΚΡΙΣΟΦΟΡΟΥ Τῆ ΑΛΑΝΟΥ,
τῆ περὶ τὴν Θεολογίαν καὶ Φιλοσοφίαν πρὸς
ἡμῖν ὄλος, Φίλος καὶ προσφιλεῖς, Σύγ-
γραμμα.

Οἶδα βεβαίως παιδείας τ' ἀρετῆς Σε ὄρεξιν
Εὐέλπιστος αἰεὶ, καὶ μεν τε κατ' ἔγκρατα
χαίρων.

Ὅν μοι νῦν τ' ὀρθῶς κρατύνεις, παραδείγμα-
τι τῆσ' αἰ.

Τῷ δειξάντι σαφῶς σπερδὴν εὐπίστον αἰεὶ
Σε.

Εὐδαίμων τε κόπος σε ὡς, ἐν γράμμασι
τέτοις

Ἦν' πόρρω τ' ὁ Θεὸς συμπράττειν εἴτε θε-
λήσοι.

ἀυλοσκεδίως

SIMON PAULINUS.

Studiorum & integrioris vitæ laude
Præstantissimo DN. RESPONDENTI,
Amico & Cõmilitoni apprimê dilecto,
Cum dissertationem argumenti non minus u-
tilis quam ardui ederet Author, soler-
terq; defenderet;

Gratior an quæquam mortalibus esca pa-
retur,
Quam quæ cœlesti terris dimittitur orbe?
Has licet ex illis gratas depascere mensas,
Quæ calathis portant plenis oracula sacra.
Gratius an quidquam, quæro, quã talia sancti
Sacra Dei, propriis placide gustare labellis,
Inq; suo labio sermonem haurire loquentis?
Hancce dapem libat cœlo quæ mittitur alto
Svavius, allatam vocem qui percipit ipse.
Dirigis huc curas, amplo quo fœnore possis,
Dictos ex studiis dulces depromere fructus.
Svavis Alane. Tuos extollit Musa labores;
Ibit in exemplum, dicit, quod fabricat Author,
Proderit & semper sacris conatibus. Ultra
Omen, ait, meditor certum: rutilabit Olympus,
Ti, Fortuna ferent & mollior aura salutem.

Gratulatur
DAVID Lund.

CHRISTOPHORUS ALANUS,

per ἀναγνώμα

CHRISAN' LAUS SOPHORUM, *mut' M. in T.*

Explicatio (PHORUM

Masora docta docet quod CHRI LAUS una so-
Nam variat voces: sensus at ipse manet;

Sed sunt Accentus vocum caelestia signa

Unde petit verus sensus & esse suum-

Quod multis firmat praesens discursus ubique
Pandectis sacris conveniensque simul.

Talis conari SAN' est LAUS summa SOPHORUM

At ea nunc facit, Auctor & iste sophus.

JOHAN IDORJID.

Gratulario,

CArmina sollicito, tentarem pangere metro,
Laudesq; omnigenas, pectore valde bono;

Fidi dum ingenii claros extendere nervos,

Desudas vigilans, portio chara sophum!

Ast jubet ut sileã, quia sanguis utriq; propinquus.

Hoc cadit elogium, quod mea musa daret;

Sed vos Pimpleides, celebrataq; turba novena,

Exercete datas, maximo honore vices,

Pergite dulcisonas ALANO dicere laudes,

Cujus in obscuro fama latere nequit.

Id monstrat cunctis, foetus splendore Coruscans

Themate percelebris, quod bene pōdus habet

Ingenuas voveo studiorum ut adaugeat artes,

Jure decus CLARI nominis inde ferat.

GUSTAVUS FONTELIUS

Cath. Sch. Ab. Lector.